

The background features several large, abstract orange shapes: a large circle in the top right, a triangle on the left, a trapezoid on the right, a square in the bottom left, and a large circle in the bottom right.

**Överenskommelsen mellan regeringen,
idéburna organisationer inom integrationsområdet
och Sveriges Kommuner och Landsting**

Parternas återrapportering

Verksamhetsåret 2016

**Överenskommelsen mellan regeringen,
idéburna organisationer inom integrationsområdet
och Sveriges Kommuner och Landsting**

Parternas återrapportering

Verksamhetsåret 2016

Innehåll

Inledning	5
Bakgrund	5
Parternas utgångspunkter	7
Regeringskansliet	
Idéburna organisationer inom integrationsområdet	
Sveriges kommuner och landsting	
Bilagor	
Bilaga 1 Styrgruppens sammansättning	11
Bilaga 2 Anslutna organisationer	13

Inledning

Med utgångspunkt i en gemensam önskan om att förbättra samverkan mellan regeringen, idéburna organisationer inom integrationsområdet och Sveriges Kommuner och Landsting har under 2016 ett arbete genomförts med inriktning på att avveckla överenskommelsen mellan regeringen, idéburna organisationer inom integrationsområdet och Sveriges Kommuner och Landsting (ÖKI) till förmån för nya arbetsätt på området. ÖKI avvecklas i och med årsskiftet 16/17.

Styrgruppen för ÖKI har under 2016 arbetat processinriktat med att söka nya former för ett samarbete mellan de tre aktörer som sedan 2009 varit parter i denna överenskommelse. Samtliga är överens om att det finns utvecklingspotential på området och att det även fortsatt är viktigt med samverkan på nationellt plan mellan det offentliga och det civila samhället. Kommunerna kommer också fortsatt att vara avgörande för att överenskommelser och liknande samverkan fungerar på det lokala planet. Samtliga parter står också fortfarande fast vid den gemensamma vision och de gemensamma principer som legat till grund för Överenskommelsen inom integrationsområdet. Med detta som utgångspunkt kommer regeringen att bjuda in organisationer i det civila samhället för att fördjupa och bredda sitt kunskapsunderlag i integrationsfrågor samt för att stärka dialogen med det civila samhället. Sådana möten kommer att äga rum på politisk nivå såväl som på handläggarnivå.

De årliga rapporterna från styrgruppen har tidigare delvis varit framåtsyftande. Med hänvisning till den förestående avvecklingen avstår parterna i denna rapport från återrapportering per part.

Bakgrund

Regeringen fattade den 15 januari 2009 beslut om att inleda en dialog om relationerna mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting samt de idéburna organisationerna inom integrationsområdet (dnr IJ2009/60/UF). Några av utgångspunkterna för integrationsdialogen var fastlagda innan processen startade, såsom att principerna från Överenskommelsen inom det sociala området (dnr IJ2008/2110/UF) skulle ligga till grund även för ÖKI. Efter dialog med drygt 120 organisationer på nationell nivå, och med Sveriges Kommuner och Landsting

som observatörer, fattades beslut om en överenskommelse den 20 april 2010 (dnr IJ2009/2235/UF). I och med regeringsbeslutet om ÖKI så inbjöds de organisationer som omfattats av dialogen att underteckna överenskommelsen. 48 organisationer varav merparten riksorganisationer och paraplyorganisationer har anslutit sig. Under 2011 konstituerades en styrgrupp som leder arbetet med uppföljningen. Styrgruppen består av representanter från de tre parterna och möts ca sex ggr per år. I överenskommelsen står att regeringen har för avsikt att följa upp denna överenskommelse årligen. För detta ändamål har regeringen till och med år 2016 avsatt 900 tkr per år. Medlen har fördelats av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. Uppföljningen har gällt de gemensamma samt de partspecifika åtaganden som finns i överenskommelsen. Uppföljningen har även innehållit en årlig konferens, en årlig rapport samt en årlig tematisk studie.

Styrgruppens arbete och roll

Styrgruppens uppdrag har i första hand bestått i att utgöra den mekanism där parterna gemensamt ansvarar för uppföljning och spridning av ÖKI. Uppföljningsarbetet har inneburit ett gemensamt förankringsarbete och att stödja genomförandet av åtgärder hos respektive part.

Arbetet bör präglas av:

- **Självständighet och oberoende** – varje part äger sina egna åtgärder och har rätt till sin integritet
- **Öppenhet och insyn** – varje part är så öppen man kan vara med att dela sin process
- **Dialog** – parterna har en ömsesidig kommunikation och lyssna både aktivt och proaktivt till varandra
- **Långsiktighet** – att skapa strukturer för långsiktig hållbarhet och behålla riktningen i arbetet

Varje part har kunnat delta i styrgruppen med högst fyra personer per möte, inklusive ordförande. Ordförandeskapet har cirkulerat ett år i taget. Vice ordförande har valts från en annan part än ordförandeskapets och konsulterats inför varje styrgruppsmöte. Idéburna organisationerna har enligt arbetsordningen alltid varit antingen ordförande eller vice ordförande. Gruppen har regelbundet mötts för att kunna följa upp och strukturera sina gemensamma åtaganden. En stående dagordning har upprättats med en given arbetsordning. Beslut om eventuella gemensamma åtaganden och åtgärder har fattats i konsensus.

Parternas utgångspunkter

Regeringen

Regeringen tog år 2008 initiativ till en dialogprocess med ideella organisationer inom integrationsområdet. Detta arbete ledde till att staten tecknade en överenskommelse inom integrationsområdet med civila samhället och Sveriges kommuner och landsting i april 2010. Överenskommelsen utgör en gemensam grund för samverkan mellan de tre parterna. Överenskommelsens fokus har varit nyanländas etablering, men även integrationsfrågor i stort såsom bättre utbildningsmöjligheter och utbildningsresultat samt ökad sysselsättning. I detta arbete ryms också likabehandling och antidiskriminering. Insatserna för ett bättre mottagande inom etableringsreformen gäller nyanlända. Övriga integrationsinsatser är främst en del av den generella politiken.

Idéburna organisationerna

Ett stort antal idéburna organisationer med verksamheter inom integrationsområdet har deltagit i dialogen inför Överenskommelsen inom integrationsområdet. För organisationernas del fanns följande gemensamma syften och utgångspunkter för att medverka i processen. Att som oberoende och självständiga aktörer bidra med kompetens och erfarenhet till nyanländas etablering och integration på ett mer effektivt sätt. Att definiera villkor för relationen mellan de idéburna organisationer som arbetar med nyanländas etablering och integration och den offentliga sektorn. Att i dialog och samverkan med regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting identifiera och undanröja hinder samt föreslå och genomföra åtgärder som underlättar individers etablering och som förbättrar samhällets förmåga att anpassa rådande strukturella och institutionella förhållanden när det gäller integration.

Sveriges Kommuner och Landsting

Sveriges Kommuner och Landsting har välkomnat att den tidigare regeringen tog initiativ för att skapa bättre förutsättningar för de idéburna organisationerna att delta i mottagandet och etableringen av nyanlända. Det är angeläget inte minst med anledning av den situation som råder i världen idag med det största antalet människor på flykt sedan andra världskriget. För kommunerna har det inneburit att mottagandet av såväl asylsökande som nyanlända har ökat. För att alla nyanlända personer ska kunna få en bra start på sitt liv i Sverige och i lokalsamhället är det idag mer angeläget än någonsin att alla samhällets insatser mobiliseras för att tillsammans skapa förutsättningar för en framgångsrik integration. Civilsamhället spelar en viktig och nyskapan-

de roll vid mottagandet av flyktingar i kommunerna. Det finns därför ett stort behov av att lyfta det civila samhället som en viktig samverkanspart i mottagandet av nyanlända där deras insatser är ett betydelsefullt komplement till de insatser som görs i offentlig regi. Det finns en lång tradition av samarbete och samverkan mellan kommuner, landsting, regioner och de ideburna organisationerna. För att det ska förbli en styrka för samhällsutvecklingen som helhet behöver samspelet bygga på ett ömsesidigt samförstånd för respektive parts uppdrag och inriktning. Kommuner, landsting och regioner ser ett ökat behov av att samverka med civilsamhället på lokal och regional nivå. Den framtida utmaningen består i att fortsatt främja samverkan mellan det offentliga och det civila samhället bland annat genom att sprida kunskap och kännedom om de goda exempel på befintlig samverkan som redan pågår lokalt.

Bilagor

Styrgruppens sammansättning 2016

Under 2016 har Sveriges Kommuner och Landsting ordförandeskapet i styrgruppen.

För Sveriges Kommuner och Landsting

Lotta Dahlerus, ordförande

lotta.dahlerus@skl.se

Birgitta Hällegårdh

birgitta.hallegardh@skl.se

För organisationerna

Jan Runfors, ordförande (Hela Sverige ska leva)

jan.runfors@comhem.se

Julio Fuentes (SIOS)

julio.fuentes@sios.org

Nilla Helgesson (Skyddsvärnet)

nilla.helgesson@skyddsvarnet.se

Gun Holmertz (Caritas Angered/Göteborg)

gun.holmertz@telia.com

För regeringskansliet

Vanja Bardh Olsson

vanja.bardh.olsson@regeringskansliet.se

(Arbetsmarknadsdepartementet)

Maria Nilson (Kulturdepartementet)

maria.nilson@regeringskansliet.se

I kronologisk ordning har följande organisationer anslutit sig till Överenskommelsen inom integrationsområdet:

Civilförsvarsförbundet
Riksteatern
Caritas Sverige
Romersk-katolska kyrkan
Kurdiska Riksförbundet
Internationella Kvinnoförbundet
Folkbildningsförbundet - studieförbundens intresseorganisation
Sveriges Kommuner och Landsting
RIFFI
Caritas Angered
LP-verksamhetens Ideella Riksförening
Hela Sverige ska leva
IOGT-NTO
Sveriges Kristna Råd
Sociala Missionen
Föreningen Skyddsvärnet i Stockholm
Rainbow Sweden
Afrosvenskarnas Riksförbund
Malmö Idrottsföreningars Samorganisation
Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation
Sveriges Föreningar
Göteborgsregionens Sociala Ekonomi
SIOS
Svenska Röda Korset
Uppsala Föreningsråd
Forum för frivilligt socialt arbete
Hyresgästföreningen
Irakiska Riksförbundet i Sverige, IRS
Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare
Folkets Hus och Parker
Eritreanska Riksförbundet i Sverige
Riksidrottsförbundet
RFSL
Studieförbundet Bilda
Svenska Missionskyrkan
Svenska kyrkan
Magan Welfare Förening
FAIS-IR (Italienska riksförbundet)
Somaliska riksförbundet i Sverige
Ukrainska alliansen i Sverige

Turkiska kvinnoförbundet
Frivilligsamordnarnas förbund
Individuell Människohjälp
Gulan Förening i Stockholm
Kvinnofrid för Demokrati
Riksförbundet Sveriges Frivilligcentraler
Sveriges Ensamkommandes Förening
Spånga Blå Band

The background features several large, abstract geometric shapes in shades of orange and brown. There is a large circle in the top left, a triangle in the top right, a quadrilateral on the left side, and a large rectangle in the bottom right. The text is positioned in the bottom left area.

**Överenskommelsen
inom integrationsområdet**